

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

https://christipedia.miraheze.org/wi..._van_Gelovigen

De **Vergadering van Gelovigen** is een gemeenschap van gelovigen die als evangelisch-orthodoxe richting is voortgekomen uit het Réveil in de 19e eeuw. In 2005 waren er in Nederland ca. 9000 gelovigen aangesloten. Kenmerkend zijn de gerichtheid op Gods Woord, op de Heer Jezus, de wekelijkse avondmaalsviering, de mogelijkheid voor broeders om, geleid door de Geest, mondeling aan de dienst bij te dragen. Men heeft geen predikanten, geen belijdenisgeschriften en (meestal) geen aangestelde oudsten.

Paragrafen:

Lied en zang 5

Invloed 5

Geschiedenis 5

 19e eeuw 5

 20e eeuw 7

 21e eeuw 10

Meer informatie 11

Voetnoten 13

De wortels liggen bij de Plymouth Brethern in de Engelse stad Plymouth. Bekende vroegere namen uit [Engeland](#) zijn John Nelson Darby (1800-1882), William Kelly (1821-1906) en George Müller (1805-1898).

Een andere **benaming** is *broederbeweging*. Soms wordt de beweging 'vergadering *der* gelovigen' genoemd. Deze laatste benaming met het woordje 'der' (= 'van de') wordt afgewezen, omdat de beweging immers slechts een deel van alle gelovigen omvat. Vroeger werd de beweging, naar John Nelson Darby, door buitenstaanders 'darbisme' (of 'darbysme') genoemd en de broeders 'darbisten' (of 'darbysten'), een benaming die zij afwezen. Ze willen niet meer of minder beschouwd worden dan als 'gelovigen' in Christus, die 'vergaderen', bijeenkomen, tot de belijdenis van de naam van de Heer Jezus. Het Griekse woord *ecclesia* in het Nieuwe Testament dat in het Nederlands vertaald is door 'gemeente' of 'kerk' betekent letterlijk 'vergadering van uitgeroepen'.

Mt 18:20 Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden.
(TELOS)

Hnd 20:7 Toen wij nu op de eerste dag van de week vergaderd waren om brood te breken, ...
(TELOS)

Kenmerken van deze beweging zijn:

- [Bijbelgetrouw](#)
- gericht op de Heer Jezus, 'in Zijn naam vergaderd'
- afkeer van kerkelijke systemen
- formeel geen kerkgenootschap
- geen vaste of aangestelde predikant
- diensten zonder opsmuk
- elke zondag viering van het avondmaal
- praktisch algemeen priesterschap in de samenkomst
- vrijheid voor iedere broeder om, onder leiding van de Geest, een woord te spreken: lof- of dankzegging, gebed, leer, vermaning, getuigenis.
- gelijkheid naar het woord van de Heer Jezus: 'een is Uw meester en u bent allen broeders'
- tamelijk hechte plaatselijke gemeenschap
- (meestal) volwassenendoop
- gerichtheid op de wederkomst van Christus
- verwachting van de opneming van de gemeente vóór de apocalyptische oordelen en de Grote Verdrukking
- verwachting van het nationaal en geestelijk herstel van Israël
- verwachting van een duizendjarig vreedrijk, gevolgd door een nieuwe hemel en een nieuwe aarde

Door verdeeldheid ontstonden er verschillende richtingen binnen de broederbeweging, de voornaamste zijn 'Gesloten Broeders' en 'Open Broeders'. Een '**open** vergadering' heeft een ruimer (meer 'open') beleid met betrekking tot de toelating aan het avondmaal, doordat zij de nadruk op de persoonlijke verantwoordelijkheid van de avondmaalsganger legt. Een '**gesloten** vergadering' legt de nadruk op de gezamenlijke verantwoordelijkheid van een plaatselijke vergadering. In de 2e helft van de 20e eeuw groeiden de richtingen in Nederland naar elkaar toe. Het onderscheid speelt (anno 2013) geen rol van betekenis meer.

Namen. Welke namen van personen zijn aan de Vergaderingen van gelovigen in Nederland verbonden? In [Nederland](#) zijn (anno 2012) bekende vertegenwoordigers D. (Dato) Steenhuis (geb. 1937), W.J. (Willem, Wim) Ouweneel (geb. 1944), H.P. (Henk) Medema (geb. 1950), H. (Hugo) Bouter (geb. 1946), Albert Eysink

(geb. 1952), M.G. (Ger) de Koning, G.H. (Gerard) Kramer, Tony Jonathan, Bé Ottens (geb. 1932), M.J. (Hans) Arentsen.

H.L. (Hendrik Leendert, 'Henk') [Heijkoop](#) (1906-1995) was de invloedrijkste vergaderingbroeder in de tweede helft van de 20e eeuw. De qua schriftelijke arbeid meest productieve, doch binnen de vergaderingen in Nederland tevens meest omstreden figuur is de bioloog, filosoof en theoloog Willem Ouweneel.

Van de Nederlandse schrijvers en sprekers, die in het verleden een rol speelden, zijn te noemen, in alfabetische volgorde van achternaam: R. Been, J. (Jan) v.d. Bijl, J. (Jacob) de Blaauw (1918-2012), G.P. Bronkhorst, D.J. Bruijn, J. Ph. (Joop) Buddingh (1927-2012), [J.G. \(Jaap\) Fijnvandraat](#) (1925-2012), J. Ph. (Johan) Fijnvandraat (1923-2014), P. (Peter) [Jongenburger](#) (1924-2006), Jacob Klein Haneveld (1917-1988), J. (Jo) Klein Haneveld, J. (Jan) de Jager, H.J. (Huibertus Johannes) Lemkes (1828-1897), H. (Harmannus, 'Mans') Medema (1920-1978), H. Moll, J.G. van Moosel, P.I. v.d. Ster, E. (Evert) Ouweneel, Hugo la Rivière (1846-1927), D. (Dirk) Rot (1852-1924), K. Rot, J. (Jan) Rouw, S. (Simon) Streuper, J. (Johannes) Tiesema (1878-?), H.C. (Hermanus Cornelis) Voorhoeve (1837-1901), J.N. (Johannes Nicolaas) Voorhoeve (1873-1948), G. (Gerrit) Willink van Bennebroek (1814-1876), H. (Harm) Wilts (1904-1995).

Tijdschriften. Landelijke tijdschriften zijn drie bijbelstudiebladen en een blad met zendingsnieuws:

- *Uit het Woord der Waarheid*. Op papier, gratis. Het maandblad is een uitgave van de door H.L. Heijkoop in 1946 opgerichte stichting Uit het Woord der Waarheid.
- *Rechtstreeks*. Een elektronisch maandblad in pdf-formaat, sinds 2004, gratis. Abonneren kan via [OudeSporen.nl](#), waar ook het archief van oude jaargangen is.
- *Focus op de Bijbel*. Sinds 2009, betaald abonnement.
- *Berichten*. Bevat berichten over het zendingswerk in binnen- en buitenland. De oplage in 2013 was ca. 3300 exemplaren^[8].

150 jaar lang heeft *Bode des Heils in Christus* bestaan, een bijbelstudieblad dat in 1858 door J.N. Voorhoeve was opgericht en in 2008 stopte. De opvolger, het maandblad *Bodem*, bestond slechts enkele jaren (2008-2010).

Bovenplaatselijke bijeenkomsten. Er worden bijeenkomsten belegd voor gelovigen uit verschillende vergaderingen om elkaar te ontmoeten rondom het woord van God. Er zijn regionale bijbelbesprekingen, 'grote vergaderingen' en landelijke bijbelstudieconferenties (Helvoirt, Voorburg, Oost-Souburg, Arnhem, Aalten).

- De twee-en-een-half-daagse bijbelstudieconferentie in Helvoirt, gehouden in het voorjaar, is een gezinsconferentie met aparte programmaonderdelen voor de jeugd. Deze conferentie kent geen forum of organiseerde inleidingen (anno 2018), de inbreng komt uit de zaal. In 2018 werd deze bezocht door ongeveer 230 personen inclusief kinderen.
- De driedaagse conferentie in Voorburg, gehouden in het najaar, kent georganiseerde inleidingen op een te bespreken Schriftgedeelte, waarna bijdragen uit de zaal mogelijk zijn^[6].
- De driedaagse conferentie in Aalten wordt bezocht door gelovigen uit vergaderingen die een streng toelatingsbeleid met betrekking tot het avondmaal hebben.
- Sinds 2012 is er een jaarlijkse eendaagse conferentie in Oost-Souburg onder de naam 'Zeeuwse Bijbelstudieconferentie', die jaarlijks rond 200 bezoekers trekt (stand tot 2015).

- Sinds 2012 is er een ééndagsconferentie in Zwolle/Hasselt, die in de plaats van de Grote Vergadering in Zwolle is gekomen.
- Een ééndagsconferentie wordt ook in Arnhem gehouden, georganiseerd door de vergadering in Arnhem-Zuid.

'Grote vergaderingen' zijn ééndaagse regionale bijeenkomsten op nationale christelijke feestdagen (bijv. op Tweede Paasdag, Hemelvaartsdag). Verder is er jaarlijks een sportief evenement, het *Landelijk Vergadering Volleybal Toernooi*.

Jeugd. Voor de jeugd worden bijbelstudieweekenden en jeugdkampen georganiseerd. Voor tieners van de middelbareschoolleeftijd t/m 16 jaar worden sinds 1995 [Spoorzoekweekenden](#) georganiseerd, met als ingrediënten: "ontmoeten, vriendschap sluiten, geestelijk bijtanken, sport, spel, muziek en plezier"^[4]. Voor tieners zijn er [ROOTS-jeugdweekenden](#) (Eng. roots = wortels), om hen te stimuleren geestelijke wortels te ontwikkelen. Voor de jeugd vanaf 17 jaar zijn er de weekenden van [Meet and Discover](#) ('Ontmoet en ontdek'), met als tweeledig doel geestelijke vorming en het bieden van gelegenheid om leeftijdsgenoten te ontmoeten en vriendschappen te bouwen. De [Stichting voor Jeugd en Recreatie 'Oase'](#) organiseert voor kinderen en tieners zomerkampen ('Oasekampen'), met als doel evangelisatie, toerusting, opbouw en recreatieve ontspanning^[9].

De broederbeweging in Nederland heeft de brontekstgetrouwe Voorhoeve-**vertaling** van het Nieuwe Testament voortgebracht. De laatste herziene editie is bekend geworden als [Telos-vertaling](#), genoemd naar de uitgevergroep Telos, waarvan uitgeverij Medema, die de bijbelvertaling in het licht gaf, deel uitmaakte.

Hulp. Hulp aan jongeren die zich afvragen of God hen roept om in de zending te gaan en hulp om zendingswerkers op weg te helpen, wordt geboden door de *Stichting Filémon*. De ontvangsten voor het werk van de stichting waren in 2017 bijna 6800 euro^[11]. Voor het lenigen van *materiële* noden van broeders en zusters in binnen- en buitenland zet zich de *Stichting Landelijk OndersteuningsFonds* (LOF) in. Men helpt enkelingen en gezinnen, meestal op verzoek en in nauw overleg met kasbeheerders van vergaderingen in Nederland. In 2017 ontvang deze stichting voor haar werk bijna 38.000 euro^[11]. Beide stichtingen staan onder hetzelfde bestuur.

Bijbelcursussen worden uitgegeven door de Stichting *Wat zegt de Bijbel*, in 1977 gesticht door de evangelist en bijbelleraar Jaap Fijnvandraat (1925-2012).

Boekhandel. Uit de vergaderingen is voortgekomen de evangelische boekhandelketen *De Fakkel*, waarvan Jaap Fijnvandraat de grondlegger is. Het is een keten zonder winstoogmerk, "die tot doel heeft om geloofsopbouw te bevorderen door Bijbels, goede christelijke boeken, muziek en films te verkopen." ^[1]. De eerste Fakkelwinkel werd in 1985 geopend. Anno 2014 zijn er 12 winkels verspreid over Nederland en een webwinkel op internet.

Veranderingen. In de Nederlandse vergaderingen zijn in de laatste decennia allerlei veranderingen gaande, zoals:

- in een toenemend aantal vergaderingen mogen de zusters zich individueel uiten door lied, gebed of getuigenis
- in samenkomsten wordt minder vrij (tevorens onbepaald) gelaten en meer geregeld, afgesproken
- ontwikkelen van 'visie'
- in sommige vergaderingen worden oudsten aangesteld

- invoeren van muziekinstrumenten
- gelovigen gaan vaker naar de stembus (verkiezingen)
- meer plaatselijke vergaderingen geven zichzelf een bepaalde *naam* in plaats van de *aanduiding* 'vergadering van gelovigen'

Er is een trend om sprekers en/of onderwerpen waarover zij op zondag prediken tevoren te kiezen. In sommige Nederlandse vergaderingen wordt de woordbediening (prediking) op één of enkele zondagen per maand in zoverre geregeld, dat een broeder uit eigen kring of van elders vooraf gevraagd wordt deze dienst te doen. In enkele vergaderingen wordt de zondagse woordbediening steeds gedaan door een spreker die hiervoor gevraagd is. Dergelijke regeling doet de vraag rijzen wat er overblijft van de vrijheid van de Geest om te leiden zoals Hij wil (1 Cor. 12, 14).

[Charismatische](#) invloeden en de belevingscultuur doen zich ook in de Nederlandse vergaderingen gelden.

Daar veranderingen niet overal noch in dezelfde mate plaats hebben, zijn er meer onderlinge verschillen ontstaan en is de onderlinge samenhang tussen vergaderingen afgenomen.

Als reactie op bepaalde veranderingen en vooraanstaande broeders hebben een aantal behoudende gelovigen en vergaderingen zich afgescheiden (o.a. in Aalten, Almelo, Bontebrug, Doetinchem en Oudehaske) en ook de praktische avondmaalsgemeenschap verbroken. Zij vormen een **aparte groep** binnen de 'broederbeweging' in Nederland (stand 2016). Aan hen verbonden is de Stichting *Uit het Woord der Waarheid* (Aalten).

Lied en zang

In de vergaderingen is de liederenbundel 'Geestelijke liederen' samengesteld. Daarnaast hebben veel vergaderingen een toevoeging 'Lichtbundel', of een zelf samengestelde bundel, of de bundel Opwekking. In veel vergaderingen wordt de 'Geestelijke liederen' vierstemmig en a capella gezongen. Hieronder de opname van een gemeentezang van lied 177 uit 'Geestelijke liederen'.



Lied 177. Duur: 1m38s. Bron: Youtube.

Meer liederen uit de bundel 'Geestelijke liederen' zijn te beluisteren op een afspeellijst van Christipedia op Youtube.com: [afspeellijst](#).

Invloed

Sommige historici wijzen invloeden van 'de broeders' aan op de 19e-eeuwse Schotse zendingspionier [Robert Kalley](#). De bekende Scofield-bijbel van Cyris I. Scofield is ook door het gedachtengoed van de broederbeweging beïnvloed.

Geschiedenis

Enkele jaartallen, geen volledige schets:

19e eeuw

1828: John Nelson Darby breekt met de Anglicaanse kerk.

1848: scheiding tussen 'open' en 'gesloten' vergaderingen/broeders.

1850: Verschijning van J.N. Darby, *De Kerk naar het Woord* (Amsterdam: Hoogkamer & Comp., 1850) Uit het Frans vertaald door G. Willink. Met een bijlage over de vraag of de kerk, al of niet, vóór de tekenen, door de Heer in Matth. 24 voorzegt, zal opgenomen worden. (Beschikbaar als [Google e-book](#)). — Jacob Voorhoeve H. Cz, de vader van H.C. (Herman) Voorhoeve richt met anderen de christelijke Eloutschool op.

1854: Darby bezoekt Amsterdam en de Achterhoek. Er ontstaan meerdere (gesloten) "vergaderingen" in Nederland, bijv. in Alphen aan den Rijn. Omstreeks 1854 ontstaat bijv. de vergadering in Zwolle. - Protestanten in België die niet tot een kerkelijke structuur wensen te behoren verenigen zich in 1854 in de "Vergaderingen" van broeders.

1857: Ontstaan van een vergadering te Rotterdam. John Nelson Darby, die in Rotterdam is om lezingen te geven, neemt daar deel aan de eerste viering van het avondmaal. - De jeugdige Herman Cornelis Voorhoeve begint in de achterbuurten van Rotterdam het evangelie te prediken.

1858: H.C. (Herman) Voorhoeve, 21 jaar oud, richt het bijbelstudieblad *Bode des Heils in Christus* op. Ontstaan van een vergadering in Almelo.

1868: Jacob Voorhoeve H. Cz., de vader van H.C. (Herman) Voorhoeve, sluit zich aan bij de Vergadering^[10].

1871: H.C. (Herman) Voorhoeve geeft de 'Bundel Geestelijke Liederen' uit, met 147 liederen die voorzien in de grote behoefte aan liederen geschikt voor avondmaalsviering, woordbediening en bidstond, liederen over het geestelijk leven en de komst van Christus.

1876: Uitgever H.C. Voorhoeve verhuist van Rotterdam naar Den Haag en vestigt zich aan de Dunne Bierkade 17. "In 1876 ... vestigde H. C. Voorhoeve Jzn zich in Den Haag als uitgever, in hetzelfde huis (van 1648-1652 bewoond door den schilder Paulus Potter) waarin ook nu nog de uitgeverij is gevestigd. De oprichter — zoon van den in reveilkringen zoo bekenden Rotterdamschen bankier J. Voorhoeve H.C.zn — begon met een kleine zaak, waarvan het eenig doel was de bevordering van Bijbelkennis en de verbreiding van het Evangelie," schreef J.N. Voorhoeve in 1936 in zijn fondscatalogus.

1877: Vertaling van het Nieuwe Testament ([Voorhoeve-vertaling](#))

1880: In Nederland zijn zo'n 37 vergaderingen^[1].

1882: John Nelson Darby overlijdt.

1890-1900. Tussen 1890 en 1900 ontstaat een vergadering in Westendorp (Achterhoek).

1890: Scheuring naar aanleiding van de leer van Frederick Edward Raven

1892:



Foto ^[2]: conferentie in Heemstede, aug. 1892.

Met onder andere Hugo la Rivière (10), H.J. Lemkes (23), H.C. Voorhoeve (30) en J.N. Voorhoeve (44).

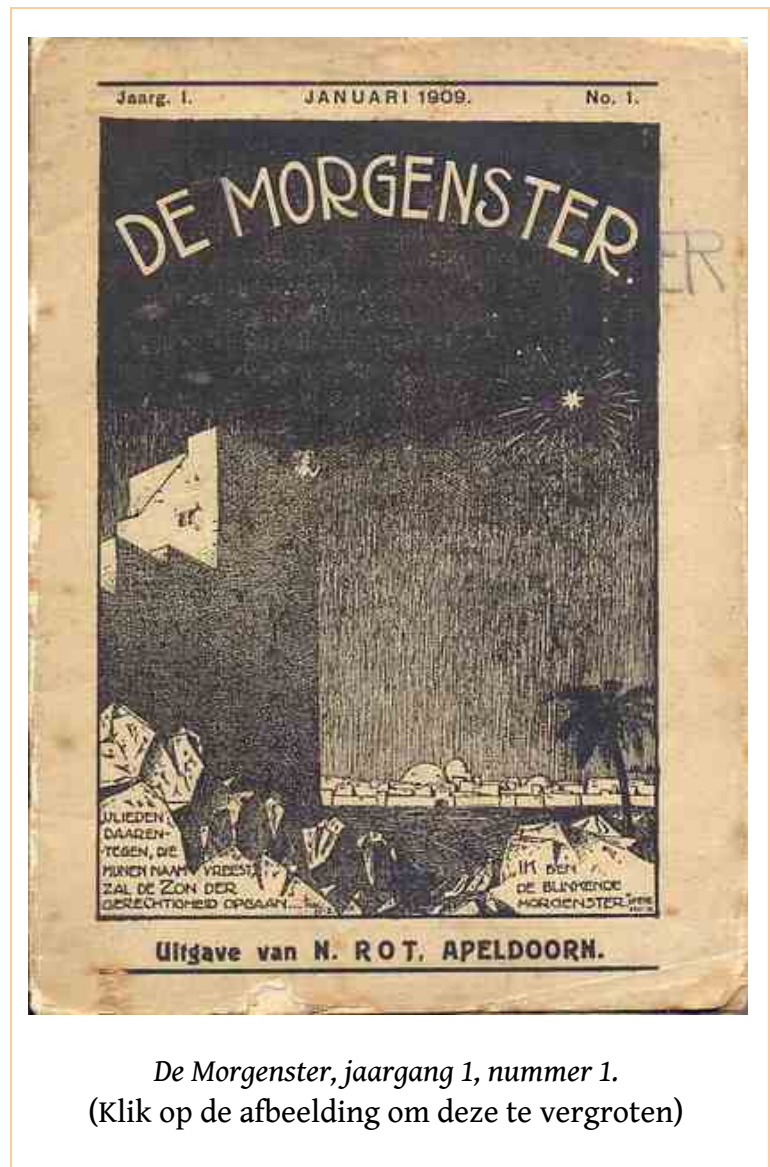
1895: H.C. Voorhoeve en zijn zoon J.N. Voorhoeve richten [Timotheus](#) ('Geïllustreerd Weekblad voor Jongelui') op. Dit is tot 1955 door Voorhoeve uitgegeven

20e eeuw

1901: Hermanus Cornelis Voorhoeve ontslaapt.

1906: Ontstaan van een vergadering in Katwijk.

1906 of 1907: Ontstaan van een vergadering in Musselkanaal



De Morgenster, jaargang 1, nummer 1.
(Klik op de afbeelding om deze te vergroten)

1909: Oprichting van het tijdschrift De Morgenster, onder redactie van Dirk Rot en uitgegeven door N. Rot in Apeldoorn. Het behandelt bijbels-profetische onderwerpen en verschijnt zes maal per jaar.

1910: tegen 1910 ontstaan de eerste 'open' vergaderingen in Nederland.

1920: Het weekblad [Timotheüs](#) bestaat 25 jaar (1895-1920).

1923-1924: Ontstaan van een ('open') vergadering in Bolsward door tentevangelisatie van evangelist Klaas Rozendal (1882-1956). In 1992 nam zij de naam Christen Gemeente 'Petra' aan, in 1996 Christen Ontmoetingscentrum 'Petra'.

1930: Begin van jeugdkampen die bekend zouden worden als 'Oasekampen'. Het eerste kamp was voor meisjes. De jongenskampen begonnen een jaar later. De meisjeskampen waren vooral bedoeld voor oudere meisjes en kregen de naam "Los-Hoes meisjeskampen".

1931: Eerste jongenskamp in de buurt van Winterswijk (zie ook jaar 1930).

1937: 'gesloten' broedergemeenten in Nazi-Duitsland worden verboden

1944: ontstaan van de vergadering in Voorburg, voortgekomen uit die in Den Haag.

1946: H.L. (Henk) [Heijkoop](#) richt de Stichting Uit het Woord der Waarheid op. Deze stichting gaat het bijbelstudieblad *Uit het Woord der Waarheid* uitgeven.

1948: J.N. (Johannes Nicolaas) Voorhoeve, een belangrijke voorganger onder de 'Broeders', ontslaapt. Hij had gezorgd voor de leatuurvoorziening in de vergaderingen.

1949: In januari wordt Johannes Tiesema hoofdredacteur van de *Bode des Heils in Christus*.

1952: In Groningen start uitgeverij Medema, die de vergaderingen in Nederland bedient.

1955: het door J.N. Voorhoeve sinds 1895 uitgegeven tijdschrift [Timotheüs](#) stopt.

1956: De Oasekampen krijgen een vast adres in Laag-Soeren op het terrein dat later gebruikt zou worden door de *Vast&Zeker*-kampen.

1958: Aanvang van het evangelisatiewerk van Jaap en Johan Fijnvandraat en Bé Ottens in Friesland met een "mobiele zaal". Dit duurt tot 1976.

1959: Jaap Fijnvandraat wordt in navolging van zijn broer Johan fulltime evangelist.

1965: Op initiatief van de evangelisten en bijbelleraars Jaap Fijnvandraat en Bé Ottens ontstaat de correspondentie cursus *Wat Zegt de Bijbel*. Het jeugdwerk in de vorm van jongenskampen vindt een vaste stek in de Achterhoek aan de Stadsheidelaan 3 te Doetinchem.

1972: de Stichting Oase verkrijgt het eigendom van een kampeerterrein (Oaseterrein) in Doetinchem. Sindsdien worden daar de 'Oasekampen' (jongens- en meisjeskampen in de zomer) gehouden.

1976: Vanaf dit jaar vinden ook de meisjeskampen plaats op het Oaseterrein in Doetinchem. Wim Ouweneel gaat voltijds 'in het werk van de Heer'.

1977: Oprichting van de Stichting *Wat Zegt de Bijbel*, om christenen in hun geloofsontwikkeling te ondersteunen. Hieruit kwam later een keten van evangelische boekwinkels voort onder de naam 'De Fakkel'.

1978: Harmannus Medema, oprichter van uitgeverij Medema, overlijdt plotseling op 58-jarige leeftijd.

1979: De leiding van de *Bode des Heils in Christus* wordt overgenomen door Henk P. Medema, zoon van uitgever Harmannus Medema.

1981: ontstaan van een vergadering in Heerde, voortgekomen uit die in Zwolle. Uitgeverij Medema verhuist naar Vaassen.

1982: de vijfde herziening van de Voorhoeve-vertaling van het Nieuwe Testament komt uit en gaat [Telos-vertaling](#) heten. Redactie van de herziening: J. Klein Haneveld, W.J. Ouweneel, H.P. Medema, G.H. Kramer.

In het begin van de jaren negentig schrijven de broeders Jaap en Johan Fijnvandraat, Henk Medema, Wim Ouweneel en Dato Steenhuis een brief over een ruzie over samenkomsten in Oostenrijk. De Vergadering in Duitsland wil daar Vergaderingen van maken, maar de Nederlandse broeders vinden dat te dwingend. De

Duitsers stellen de bemoeienis niet op prijs. De verhouding met buitenlandse Vergaderingen raakt ernstig bekoeld. De genoemde broeders worden aangeduid als 'The Dutch Five'. De vijf broeders zijn het niet altijd eens, maar in de loop van de jaren negentig groeien ze uit elkaar. Dat komt door het charismatische gedachtegoed dat Ouweneel en Medema de Vergadering binnenbrengen. De broers Fijnvandraat moeten daar niets van hebben^[3].

1985: In Leeuwarden wordt de eerste Fakkeltwinkel, een evangelische boekwinkel, geopend

1988: De organisatie van jongens- en meisjeskampen wordt verenigd onder de naam 'Oasekampen'. – Bijbelleraar en evangelist Jacob Klein Haneveld ontslaapt.

1990: In de zomer wordt een evangelisatorische tentoonstelling met een op ware grootte nagebouwde tabernakel georganiseerd^[1]. Deze *Expo Exodus '90* op het landgoed Rhederoord in Rheden trekt in 4 maanden zo'n 98000 bezoekers.

1991: Peter Jongenburger maakt een maquette van de tempel van Ezechiël (zie foto's in [video](#)).

1992: Ontstaan van een ('gesloten') tweede vergadering in Bolsward; sinds 1996 draagt de vergadering naar het vergaderlokaal de naam 'Het Keerpunt'.

In Duitsland verschijnt van Ouweneels hand de brochure "Sektiererei: Ihre Gefahren für die Brüderbewegung" ("Sectarisme: haar gevaren voor de broederbeweging").

1993: Ontstaan van vergaderingen in Veenendaal en Barneveld, beide voortgekomen uit de vergadering in Amersfoort.

1995: H.L. (Henk) [Heijkoop](#), een bekende leraar, overlijdt.

De vergadering in Den Helder scheidt zich af van de "Nederlandse Vijf" (Jaap Fijnvandraat, Johan Fijnvandraat, Henk Medema, Wim Ouweneel, Dato Steenhuis) en hun thuisvergaderingen (Leeuwarden, Sneek, Apeldoorn, Utrecht en Nijverdal).

In november wordt in Aalsmeer het eerste 'Spoorzoekweekend' gehouden, een evenement voor tieners die God willen zoeken.

1999: Ontstaan van een vergadering in Ede, voortgekomen uit die in Veenendaal.

21e eeuw

2000: Stichting 'Evangelie-Lektuur' te Kinderdijk, eertijds opgericht door evangelist Jan Rouw en later voortgezet door Karel Rouw, wordt overgenomen door de Stichting 'Uit het Woord der Waarheid' te Aalten.

2003: De 18e druk en tevens herziene uitgave van de bundel Geestelijke Lieder, een uitgave van Uitgeverij Medema. Een deel van de vergaderingen bleek niet gelukkig met de herziening en bleef de vorige editie gebruiken.

2004: In Middelstum (provincie Groningen) start een nieuwe jaarlijkse bijbelstudieconferentie. Later wordt deze conferentie enkele jaren in Delden gehouden en vanaf 2009 in Helvoirt (Noord-Brabant). – Oprichting van het elektronisch tijdschrift *Rechtstreeks*.

2008: het bijbelstudieblad *Bode van het Heil in Christus* wordt opgevolgd door het bijbelstudieblad *Bodem*, een uitgave van uitgeverij Medema. Het begint in het voorjaar als „onafhankelijk blad voor spiritualiteit, geloofsopbouw, bijbelstudie en toerusting.”

2009: oprichting van het bijbelstudieblad *Focus op de Bijbel*. - Uitgeverij Medema wordt op 1 september 2009 een onderdeel van de Uitgeversgroep Jongbloed. In de loop der jaren is de uitgeverij zich meer gaan richten op het evangelische volksdeel. - De jaarlijkse bijbelstudieconferentie in Delden vindt vanaf dit jaar in Helvoirt plaats.

2010: het bijbelstudieblad *Bodem* houdt op te bestaan omdat er te weinig abonnees zijn.

2011: Eerste jeugdweekend van [Meet and Discover](#)

2012: [J.G. \(Jaap\) Fijnvandraat](#), een bekende leraar en evangelist, overlijdt. - Eerste jaarlijkse ééndaagse 'Zeeuwse bijbelstudieconferentie' in Oost-Souburg. - Eerste Eendagsconferentie in Hasselt (latere jaren in Zwolle), ter vervanging en opvolging van de jaarlijkse Grote Vergadering in Zwolle. - Uitgeverij Jongbloed, die in 2009 uitgeverij Medema overnam, stopt met de druk en uitgave van de [Telos-vertaling](#) van het Nieuwe Testament.

2013: [Grace Foundation](#) neemt de voorraad Telos-vertalingen van het Nieuwe Testament over en biedt ze voor een zeer lage prijs aan. De rechten van de vertaling zijn bij de Stichting Telos ondergebracht.

2014: In het voorjaar wordt de laatste 'Voorjaarsconferentie Amerongen' gehouden. In het najaar wordt besloten om met deze bijbelstudieconferentie, die 'levensveranderend leren' tot doel had, te stoppen wegens te weinig bezoekers. - Op 7 mei overlijdt de bekende zendeling [Heleen Voorhoeve](#), dochter van Johannes Nicolaas Voorhoeve, in haar woonplaats in Tema, Egypte. - Op 26 november ontslaapt de Friese evangelist en bijbelleraar J. Ph. (Johan) Fijnvandraat op 91-jarige leeftijd. Hij was de broer van J.G. (Jaap) Fijnvandraat (overleden in 2012).

2015: Stichting Uit het Woord der Waarheid geeft begin 2015 een nieuw jeugdblad uit *Volg Mij!*. Het is gericht op jonggelovigen, die nog moeten groeien in het geloof, niet gelijk te stellen met jongeren. Het tijdschrift komt voort uit de samenwerking met het Duitse blad *Folge mich nach*.

2016: Ontstaan van een vergadering in Urk. Een nieuwe herziene uitgave van de zangbundel *Geestelijke Liederen* verschijnt bij Uitgeverij Daniël te Zwolle.

Meer informatie

De beweging heeft geen officiële website. De volgende sites zijn informatief en staan ten dienste van de vergaderingen in Nederland:

- www.VergaderingVanGelovigen.info
- www.Vergadering.nu - website van Harry Sleijster. Charismatische accenten; naar het oordeel van sommigen extreem-charismatisch.
- www.OudeSporen.nl - bestaat grotendeels uit gratis te downloaden bijbelstudiemateriaal (boeken en artikelen) van de laatste 25 jaar, onder meer de publicaties van Ger de Koning en Hugo Bouter. Ook herbergt de site het archief van het elektronische magazine *Rechtstreeks*.
- <http://uitzicht.net/> - website ten dienste van de behoudende en afgescheiden groep van de vergaderingen.
- <http://www.debijbelvoorjou.nl> is de jongerensite verbonden aan de Stichting Uit het Woord der Waarheid.

Tijdschriften voor bijbelstudie:

- *Focus op de Bijbel*, uitgave van [Stichting Focus op de Bijbel](#) (Ommen). Betaald abonnement.
- *Uit het Woord der Waarheid*, uitgave van [Stichting Uit het Woord der Waarheid](#) (Aalten). Gratis abonnement.
- *Rechtstreeks*, elektronisch maandschrift. Gratis abonnement, verzending per e-mail. [Archief](#) op OudeSporen.nl
- Van 1858-2008 bestond het tijdschrift *Bode des heils in Christus* (later *Bode van het heil in Christus*), archief deels op [www.BodeDesHeils.nl](#)

Uitgeverijen in Nederland:

- [Stichting Uit het Woord der Waarheid](#) (Aalten)
- [Uitgeverij Daniel](#) (Zwolle)
- [Stichting In Grazige Weiden](#) (Den Helder)

Boekwinkels

- [De Fakkelt](#), [www.fakkelt.nl](#). Keten van christelijke boekwinkels.
- [De Bereeërs](#), [www-de-bereeers.nl](#)
- zie hierboven ook bij *Uitgeverijen in Nederland*

Antiquariaat

- [Bijbelcommentaren](#), [bijbelcommentaren.wordpress.com](#), webantiquariaat van Jaco de Vries dat tweedehandsboeken uit de beweging van de broeders inneemt en gratis beschikbaar stelt.

Lezingen:

- [OudeSporen.nl](#) bevat lezingen (geluidsbestanden) van Ger de Koning, Hugo Bouter, Gerard Kramer en Tony Jonathan.
- [Mark Bijbelaudio](#) van Mark Dijcks bevat een omvangrijke collectie gedigitaliseerde lezingen van vóór 2000, inzonderheid uit de periode 1970-1990.
- [DeBijbelVoorJou.nl](#) bevat oude en recente lezingen (geluidsbestanden) van Jacob de Blaauw, Piet Boekling, Henk Brouwer, D.J. Bruijn, Cor Bruins, J. Ph. Buddingh, Jan van de Bijl, John van Dijk, M. van Duijn, H.L. Heijkoop, J. Klein Haneveld, Jan de Jager, P. Jongenburger, Albert Nanninga, Erwin Luimes, Harmannus Medema, H. Moll, Evert Ouweneel, Udo Prinzen, Arend Remmers, J.C. Reumerman, K. Rot, Jan Rouw, M. Vogelsang, H. Wilts, Witkam, M.W. Zwart en anderen.

Bijbelstudieconferenties in Nederland:

- te Helvoirt: <http://www.OpenJeBijbel.nl>
- te Voorburg: <http://www.bijbelstudieconferentie.nl/>
- te Oost-Souburg: <https://sites.google.com/site/zeeuwsebijbelstudieconferentie/>
- te Aalten: <http://www.uitthewoordderwaarheid.nl/aanmelden-conferentie>

Jeugdwerk in Nederland:

- <http://www.oasekampen.nl/> (9-25 jaar), kampen in Doetinchem georganiseerd door St. Oase.
- <http://www.christelijkejeugdkampen.nl>, kampen in Laag Soeren georganiseerd door de St. Christelijke Jeugdkampen.
- [spoorzoek.nl](#) (12 - 16 jaar)
- [www.MeetAndDiscover.nl](#) (17 - 25 jaar)
- <http://www.christelijkjeugdwerk.nl>
- [ROOTS-jeugdweekend](#) (tieners)

Engelstalig:

- www.BrethernPedia.com - Website met encyclopedische informatie over de broederbeweging, personen en afzonderlijke vergaderingen.
- <http://www.biblecentre.org> - Commentaren, lezingen, links enz.
- <http://www.stempublishing.com/> - STEM ('Sound Teaching on Electronic Media') bevat geschriften van diverse schrijvers
- <http://bibletruthpublishers.com/> - uitgeverij Bible truth Publisher (voorheen Bible Truth Depot). Bevat ruim 50 duizend artikelen van 250 schrijvers (stand april 2013)
- <http://www.mybrethren.org/> - Website met biografisch-historische informatie.

Duits:

- <http://www.bruederbewegung.de>
- www.SoundWords.de - artikelen en levensbeschrijvingen

Frans:

- <http://www.bibliquest.net/> - Bijbelcommentaren en artikelen

Geschiedenis:

W.J. Ouweneel, *Het verhaal van de 'Broeders', dl. 1*, Winschoten: Uit het Woord der Waarheid 1977.

W.J. Ouweneel, *Het verhaal van de 'Broeders', dl. 2*, Winschoten: Uit het Woord der Waarheid 1978.

W.J. Ouweneel, *'Gij zijt allen broeders': Het Nederlands Réveil en de 'Vergaderingen' van de 'Broeders'*. Vaassen: Medema, 1980

Andreas Steinmeister: *... ihr alle aber seid Brüder. Eine geschichtliche Darstellung der „Brüderbewegung“*. Daniel-Verlag, Lychen 2004

Over bekende broeders in de geschiedenis van de 'broederbeweging'

informeert <http://www.bruederbewegung.de/personen/biografisches.html>

Voetnoten

1. ? Het aantal van 37 wordt genoemd in een gedrukt Brits adresboekje, kortweg "References" genaamd, uitgegeven in maart 1880. Het boek vermeldt alle "vergaderingen" in de hele wereld.
2. ? De foto is ontleend aan '[De geschiedenis van de Zwolse vergadering: oude foto's](#)', op Vergadering.nu
3. ? Daniël Gillissen, *Jaap Fijnvandraat (86) overleden*, nieuwsartikel op Nederlands Dagblad, 10 april 2013.
4. ? Aldus een uitnodiging en bekendmaking van 12 febr. 2014.
5. ? Aldus de site van De Fakkel, www.fakkel.nl, geraadpleegd 15 juni 2014.
6. ? Ook de in 2014 gestopte 'Voorjaarsconferentie Amerongen' kende dat.
7. ? In de volgende video legt evangelist en bijbelleraar Jaap Fijnvandraat de betekenis van de tabernakel en zijn onderdelen uit: [video](#) (duur 58 minuten, Youtube, upload op 16 mei 2013 door Hans Meijerink).
8. ? Volgens het jaarverslag van 2012 was de oplage in dat jaar ca. 3600 exemplaren.
9. ? In de Oasekampen van 2016 kwamen 625 jongeren. In de jongste kampen werd het bijbelboek Ruth besproken. In de oudste kampen werd het onderwerp 'Kiezen' (keuzes maken) besproken. In het 17-plus kampen lieten een aantal jongeren zich dopen.
10. ? W.J. Ouweneel, *'Gij zijt allen broeders': Het Nederlands Réveil en de 'Vergaderingen' van de 'Broeders'* (Vaassen: Medema, 1980) blz. 236.
11. ? Bron: *Berichten over het werk van de Heer in binnen- en buitenland*, okt. 2018.